

M.A. Sem.-4 Examination

508

Sanskrit

Time : 2-00 Hours]

July 2021

[Max. Marks : 50

સૂચના : (૧) જમણી તરફના અંક જે તે પ્રશ્નનો ગુણ દર્શાવે છે.

(૨) વિભાગ-૧માંથી ગમે તે ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ લખો. વિભાગ-૨માંથી ગમે તે ચાર પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

વિભાગ-૧

નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નનાં ઉત્તર આપો :

૧ નીચેનામાંથી ગમે તે એક શ્લોકનું અનુવાદ કરી સમજાવો :

(૧) भ्रान्तैः सुतैः परिवृत्तस्तसणैः सदारैवृद्धो द्विजो निशिचरानुचरः स एषः।

વ્યાઘ્રાનુસારચકિતૌ વૃષભઃ સઘેનુઃ સન્ત્રસ્તવત્તક ઇવાકુલતામુપૈતિ।।૧।।

(૨) यः प्रौद्यतस्त्रिभुवनक्रमणे रराज वैदूर्यसंक्रम इवाम्बरसागरस्य।

ઐઃ શબ્દોચ્ચારણોદસ્ય બ્રાહ્મણઽયં ન સંશયઃ ત્રાસ્યતે નિર્વિશઙ્કેન કેનચિત્પાપચેતસા।।૨।।

૨ મધ્યમવ્યાયોગઃ રૂપકને (પ્રકારને) ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.

૩ વ્યાસનાં મહાભારત આધારિત નાટકોને સમજાવો.

૪ શુન:શેપાપ્યાનનું રસદર્શન કરાવો.

૫ “મધ્યમવ્યાયોગઃ” શીર્ષકને સમજાવો.

૬ બ્રહ્માસાવિત્રી ઉપારવ્યાનમ્ ને વિસ્તૃતથી સમજાવો.

૭ નીચેનામાંથી એક સસંદર્ભ સમજાવો :

(૧) जात, कीदृशो मानुषः आनीतः। (૨) सन्तापोनातिशितस्तवया।

૮ શુન:શેપ આપ્યાન અને મધ્યમવ્યાયોગની તુલના કરી સમીક્ષા કરો.

વિભાગ-૨

નીચેનામાંથી ગમે તે ચાર પ્રશ્નોનાં ઉત્તર આપો :

૧ ઘટોત્કચ માતૃભક્ત છે એમ કેવી રીતે કહી શકાય?

૨ ભરતવાક્યમાં વ્યાસે કોની સ્તુતિ કરી છે?

૩ પિતાનાં હૃદયો કેવા હોય છે?

૪ “વૃકોદર” તરીકે કેશવદાસ કોને સંબોધે છે?

૫ વયલાપુત્રનાં પતે ઘટોત્કચ કેવો છે?

૬ અજિર્ગતઋષિને કેટલા પુત્ર હતાં?

૭ શુન:શેપનું અન્ય નામ શું હતું?

૮ શુન:શેપ પોતાનો જ્યેષ્ઠ પુત્ર કોને બનાવે છે?